

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ",
ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3, ΑΘΗΝΑ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ταχυτικοί συντάκτες: Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ, ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ, ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟ-
ΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διαχειριστής: Η ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ",

"Όσα γράμματα ενδιαφέρουν τη Διαχείριση πρέπει
να διευθύνονται:

ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ" Σοφοκλέων 3, ΑΘΗΝΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

δρ. 20	το χρόνο.
• 10	το εξάμηνο.
• 5	το τρίμηνο.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑ ΚΑΙ ΛΕΥΚΟ	£ 1	το χρόνο
	£ 0,10	το εξάμηνο

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ	\$ 5	το χρόνο
	\$ 3	το εξάμηνο

Και για τα άλλα μέρη ανάλογα

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΥΜΕ ένα γράμμα που μ'αξ έστει-
λε ο ποιητής και συνεργάτης μας Χρ. Έσπερας,
με την έλλίδα πώς θάν το προσέξουν οι άμορδοι του
Υπουργείου της Παιδείας.

Άγαπητέ μου Νουμά,

Άνγκισμένος, από τη δουλειά μου, να ταξιδεύω
σέ διάφορα χωριά, είδα πώς τα περισσότερα απ' αὐ-
τά δέν έχουν δασκάλους. Προχτές πάλι γύριζα τ' αρ-
θαντοχώρια του Όροπού. Κι αὐτά χωρίς δασκάλους.
Άκόμα και το σχολειό του Έλληνικού χωριού Όρω-
πός — ύαση ελληνόφωνη σέ μιὰ περιφέρεια αλθανό-
γλωσση — έκλεισε φέτος τίς πόρτες του. Και τὰ παι-
διά του χωριού ζοντεύουν νά μάθουν τ' αλθανίτικα!

Καί ρωτώ τούς άμορδιούς:

Ποῦ πάμε: Έκαμιν τὸ λογαριασμό πόσοι δάσκα-
λοι μ'αξ λείπουν; Και τι μέτρα έλαβαν; "Η μήπως,
από οικονομία, τὸ Κράτος μ'αξ έτοιμίζει μιὰ στραβή
γενιά:

Δικώς σου
ΧΡ. ΕΣΠΕΡΑΣ

***

ΑΠΟ τὸν καιρό που καταγγείλαμε τὸ θαναλισμό
τὸν δέντλων, οἱ δυὸ πιπεριές που τούς έκαναν
κατοχή οἱ λούστροι, έγιναν τρεῖς, και με μιὰ αντι-
κρινή έγιναν τέσσερες. Με τὸν καιρό υποθέτουμε πώς
θα πάθει τὴν ἴδια τύχη ὅλη ἡ δέντροστοιχία, κι' έτσι
τοῦ Πανελληνισμού ἡ πρωτεύουσα, που είναι ὑπο-
γραμμὸς τόσων άλλων μερῶν, θα παρουσιάσει τὸ γρα-
φικώτατο θέαμα τῆς κυριώτερῆς τῆς λεωφόρου με

μέγαρχ από τὸ ἕνας μέρος, περιβάλλ από τὸ ἄλλο, κι'
μιὰ σειρά σκούφους λούστρων διατρέχοντας καταμε-
σῆς.

***

ΤΙ τρομερή ζέστη που περάσαμε τώρα τελευταία!
Γιὰ μιὰ στιγμή νομίσουμε πώς τὴν ἀτμόσφαιρα
τὴν κυβερνοῦσε ὁ Τοφκουεμάδας Χατζηδάκης, που
θέλει νά μ'αξ κάψει ὅλους!

***

ΔΕΝ έχει λόγο πώς τὰ ἀτυνομικά ὄργανα, με τὴν
Άγγλική ἀποστολή, διορθώθηκαν σημαντικά κι'
είναι τώρα καλοντυμένα, φρεσκοξούριστα, λιγόλογα,
και αξιοσέβαστα. Όμως κάπου - κάπου υπάρχουν ἀ-
κόμα χρούσματα, σάν τῆς μακαρίτικῆς ἐποχῆς. Τίς
προάλλες σὸ σταθμὸ τῆς Κηφισιάς, ἐνῶ εἶτανε σι-
ναγμένος πλῆθος κόσμος, καρτερόντας τὸ τραῖνο, ἔ-
νας χωροφύλακας με στεντόρεια φωνή φώναζε σέ κά-
πο φίλο του: «Ρέ Γιώργη, στάσου!» Κι' ἐπειδὴ ὁ
Ρέ Γιώργης δέ στάθηκε, με σιγανότερη φωνή, μὰ ὄ-
χι τόσο ὥστε νά μὴν ἀκουστῆ, πρόσθεσε μιὰ βράμι-
κη βροσιά. Μιὰ σχετικὴ ἡμερησία διαταγή, νομίζου-
με, είναι τῆς πρώτης ἀνάγκης.

***

ΣΤΟ περασμένο φύλλο μας εἶχαμε ἀναγγείλει πώς
θα δημοσιεύουμε ἕνα γράμμα τῆς κόρης του Κω-
στα Χατζόπουλου, που περιγράφεται σ' αὐτὸ ὁ θάνα-
τός του. Δυστυχῶς ὁ τόκος δέ μ'αξ παίρνει νὰν τὸ δη-
μοσιέψουμε ὁλόκληρο τὸ γράμμα. Δημοσιεύουμε μονα-
χὰ μερικὰ κομμάτια του, τὰ κυριώτερα:

Στὸ γράμμα, ποῦνα σταλμένο ἀπὸ τὸ Μπρίντζι,
(4—8—20), σὴν ἀδερφή του Χατζόπουλου κ. Ά-
λεξ. Γιολδάση, περιγράφεται έτσι τὸ τέλος του:
«... Χτῆς τὸ μεσημέρι, μόλις εἶχαμε ἀφίσει τούς Κορ-
φούς, ἄρχισε νά αἰσθάνεται πόνος σὸ στομάχι κι' εἰ-
κοιλίότητα. Πλάγιασε ἀμέσως με τὴν ἰδέα πώς θα εἰ-
ρησε ἀνγκούφιση σὸ κρεβάτι, μὰ σέ λίγο τὸν ἔπια-
σε δυνατὸς ἔμετός. Πόνος φοιχτός και ὀίγη. Λιπά-
σουν που τὸν ἔβλεπε πόσο ὑπόφερε. Βρέθηκε ἕνας
γιατρός του πλοίου και του ἔκανε ἔνεση με μορφίνη,
μὰ ἀντὶ νά καλύτερέψει χειρότερεψε ἡ κατάστασή του.
Σέ μιὰ ὥρα λιποθύμησε και δέν ξαννοῖξε πὰ τὰ μά-
τια του.

«... Φαντάσου, ἐγὼ γύρισα καταμόναχη μ' ἕναν ὀ-
δηγό που ἤξερε ἑλληνικά και φρόντισα γιὰ νεκρο-
κόβητο. κατὰ (καθολικό, γιατί δέν ἔπρηξε ὀρθόδο-
ξος), γιὰ φορεῖο και γι' ἀδειά σὸ Προξενεῖο. Σῆ-
μερα τὸ πρὸ τὸν πήγαμε σὸ νεκροταφεῖο. Ἔταν τό-
σο ὠραῖος νεκρός, ὥστε νομίζε πώς κομμάτι. Φαν-
τάσου τί κηδεῖα! Μόνον ἡ γυνίκα του κι' ἡ κόρη του
τὸν συνοδέψαμε σὸν τελευταῖο δρόμο. Ἔνοι τὸν ση-
κώσαμε ἀπὸ τὴν κειπίνα, καιεις δέν τὸν ἔπλυνε και
δέν τὸν ἔντυσε. Κομιάται με τὸ νυχτικό, ὅπως ἔσθι-
σε σὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας μου. Τώρα εἶμαστε ἔ-
ρημες σὸν κόσμο, σάν δυὸ πουλιὰ χαμένα...»